

BIULETYN

CZYTELNIJA
REGIONALNA

339

15.03.1997 r.

Solidarność

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Otwieram listę naszych kandydatów do parlamentu

Postanowiem Rady Regionalnej Akcji Wyborczej Solidarność Ziemi Radomskiej, z początkiem marca, została otwarta regionalna lista kandydatów do parlamentu. Prawo do zgłaszania kandydatów mają organizacje, stowarzyszenia, partie polityczne - sygnatariusze Regionalnego Oddziału Akcji Wyborczej Solidarność. Rada rozpatrzy tylko te propozycje, które zostaną zaakceptowane - uchwałami - przez władze partii i ugrupowań.

„Solidarność” Ziemi Radomskiej, w ślad za decyzją Rady, otwiera listę swoich kandydatów. - Zwracam się zatem do Komisji Zakładowych „S” o kierowanie zgłoszeń. Apeluję jednocześnie o rozagę, rozsądek, wnikliwość i - umiar. Przypominam, jednocześnie, że „Regulamin tworzenia listy kandydatów AWS” /publ. w Biul. 337/ stwierdza, że będą preferowane następujące walory kandydata: kwalifikacje i kultura polityczna, umiejętność publicznych wystąpień oraz nawiązywania kontaktów z ludźmi, poziom etyczny, wykształcenie, działalność publiczna do 1980r., od 1980 do 1989r. oraz po 1989.

Zgłoszenia proszę kierować bezpośrednio do Przewodniczącego Zarządu Regionu NSZZ „S” Ziemia Radomska. Winno ono zawierać „życiorys kandydata: prywatny, polityczny, społeczny i zawodowy ze wskazaniem osiągnięć w każdej z tych dziedzin”. Od Komisji Zakładowych „S” oczekuję potwierdzenia prawdziwości danych i uzasadnienia wystawienia danej kandydatury.

Zdzisław Maszkiewicz

Zarząd Regionu ws. manifestacji „Zbrojeniówki” Warszawie

- stanowisko przekazane Marszałkowi Sejmu i Premierowi RP

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska wyraża stanowczy protest wobec napaści policji na pokojową manifestację pracowników przemysłu zbrojeniowego.

Wysłanie oddziałów policji przeciwko demonstrującym pracownikom, zamiast podjęcia rozmów w sprawie rozwiązania problemów przemysłu obronnego, o które - od ponad dwóch miesięcy - występowała Sekcja Krajowa Przemysłu Zbrojeniowego NSZZ „Solidarność”, jest prowokacją i świadczy o rzeczywistych intencjach Rządu RP nie tylko wobec pracowników tego sektora gospodarki, ale także wobec całego społeczeństwa.

Nasze oburzenie budzi także wypowiedź Premiera Cimoszewicza zdziwionego powodami protestu.

Przypominamy Panu Premierowi o nierealizowaniu przez Rząd RP uchwały Sejmu, dotyczącej przeznaczenia na obronność państwa 3 procent PKB, nierealizowaniu programu restrukturyzacji sektora obronnego, oraz niskich zamówieniach składanych w zakładach i powodujących wypłaty głodowych wynagrodzeń pracownikom „zbrojeniówki” w dwóch, trzech ratach.

Zarząd Regionu NSZZ „S” Ziemia Radomska ostrzega Rząd RP przed zaognieniem sytuacji społecznej w kraju i żąda podjęcia natychmiastowych rozmów z Sekcją Krajową Przemysłu Zbrojeniowego NSZZ „Solidarność” w sprawie zgłaszanych postulatów.

Komisja Krajowa ws. przygotowania akcji protestacyjnej Związku

Uchwała KK Nr 561/97: Komisja Krajowa, wobec przeprowadzonego przez postkomunistów zamachu politycznego na Stocznię Gdańską i godność jej pracowników, w odpowiedzi na wyjątkowo krytyczną sytuację w kilkunastu branżach i kilkuset zakładach pracy postanawia:

- zobowiązać wszystkie struktury Związku do pilnego przygotowania się do akcji protestacyjnej,
- zobowiązać Przewodniczącego KK do natychmiastowego

➤ powołania Sztabu Protestacyjnego spośród członków KK,

- Sztab Protestacyjny określi cele i przygotuje scenariusz działań protestacyjnych,
- Sztab przedstawi scenariusz działań Prezydium KK, upoważnionego przez Komisję Krajową do podjęcia decyzji dotyczącej przeprowadzenia akcji przez struktury Związku.

Komisja Krajowa zobowiązuje wszystkie struktury Związku, w tych przedsiębiorstwach, w których istnieją napięcia społeczne, do wszczęcia sporów zbiorowych.

Równocześnie Komisja Krajowa zobowiązuje zarządy regionów i sekretariaty branżowe, aby:

- pomogły organizacjom zakładowym we wszczynaniu sporów zbiorowych,
- przygotowały wnioski o ewentualnych sporach zbiorowych o zasięgu regionalnym i ponad regionalnym,
- przekazały do Prezydium KK informacje o sporach, celem koordynowania akcji Związku.

/pozostałe Uchwały KK - z posiedzenia 12 marca w Warszawie - na dalszych stronach/

Polecamy:

PORADNIK ułatwiający rozliczanie się z IZBĄ SKARBOWĄ

Zarząd Regionu NSZZ „S” Ziemia Radomska przyjmuje zapisy, do końca marca br., na „Poradnik dla komisji zakładowej NSZZ „S” ułatwiający rozliczanie się z Izbą Skarbową”, wydany przez Dział Szkoleń Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej.

Zapisy - u p. Małgorzaty Godzińskiej, cena egzemplarza 6,0 zł.

SZKOLENIA*SZKOLENIA

Komisja Szkoleń informuje:

Dział Szkoleń ZR rozpoczyna zapisy na trzydniowe szkolenie „Komisje BHP”. Zapisy prowadzi p. Alicja Pietrasz. Szkolenie odbędzie się w dniach 7-9 kwietnia br. Koszt szkolenia jednego uczestnika - 60 zł.

* KRÓTKO I SZERZEJ Z REGIONU *

* W poniedziałek, 10 marca, przed Sądem Pracy w Radomiu odbyła się pierwsza rozprawa o przywrócenie do pracy przewodniczącego MK „S”, zrzeczającej pracowników spółek Inter-Auto i „Polmozbyt”. Przewodniczący został zwolniony z art.52 za „opuszczenie miejsca pracy”. Powód twierdzi, że w tym czasie przebywał w sprawach związkowych w Zarządzie Regionu. - Pełnomocnikiem powoda był Zbigniew Dziubasik - szef Komisji Interwencji. - Sprawa będzie mieć dalszy bieg.

* W poniedziałek odbyło się posiedzenie Zespołu koordynacyjnego AWS.

* We wtorek, 11 marca, obradował Zarząd Regionu. - Posiedzenie krótsze niż zazwyczaj, ze względu na okrojona frekwencję członków, objęło dwa tematy: manifestację „Zbrojeniówki” i rozpatrzenie wniosku /po raz pierwszy zgłoszonego miesiąc temu/ kilku radnych Radomia o zgodę regionalnych władz Związku na powołanie Klubu Radnych „S”.

Obszerną relację z przygotowań i przebiegu manifestacji złożył Jacek Zajac wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji Przemysłu Zbrojeniowego. Jacek Zajac przypomniał, że decyzja o manifestacji zapadła 12 lutego na posiedzeniu „Zbrojeniówki” w Radomiu, z udziałem M. Krzaklewskiego. Nieco później władze „Zbrojeniówki” wystąpiły o pozwolenie na manifestację. - Z naszych kontaktów wynikało, że 27 lutego zgoda została podpisana. „Wydarliśmy” ją 6 marca. Mielśmy pozwolenie na przemarsz ulicami, w Al. Ujazdowskich chodnikiem. - Właśnie u zbiegu Pięknej i Al. Ujazdowskich zatrzymał nas kordon policji. Czołówka przeszła. Później doszło do starć - relacjonował dalej J. Zajac. - Jasne było, że trzy tysiące ludzi nie zmieści się na chodniku. - Są poszkodowani. Najdotkliwiej jeden pracownik z Meska w Skarżysku. Moim zdaniem „akcja” była sprowokowana przez policję. O tym, że manifestacja była spokojna może świadczyć spokój przy gmachu Sejmu, przed starciami, i po starciach, przed gmachem URM-u - podsumował przewodniczący MKZ „S” w „Pronicie”. - Dodał też, że na kilka dni przed demonstracją, 5 marca, związkowcy spotkali się w sprawie postulatów „Zbrojeniówki”, z Ministrem Gospodarki Wiesławem Kaczmakiem. Po spotkaniu oczekiwali konkretnych propozycji rozwiązań. Tych jednak nie było. Zatem manifestacja musiała dojść do skutku - skonkludował J. Zajac.

Po wysłuchaniu tej relacji, Zarząd Regionu przyjął - jednogłośnie - stanowisko oceniające manifestację i działania władzy /publikujemy je w całości/.

Blisko miesiąc temu, Jan Rejczak i Andrzej Jastrzębski - radni radomscy - zwrócili się do władz „S” o zgodę na powołanie Klubu Radnych „S”.

➤ Członkowie ZR odłożyli głosowanie tego wniosku do czasu przedstawienia przez członków założycieli Regulaminu Klubu. To dokonało się na posiedzeniu 12 marca. Regulamin przedstawił Jan Rejczak. - Zarząd Regionu - uchwalił - udzielił zgody na używanie znaczka „S”.

* Rejonowy Urząd Pracy i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach zaprezentowały, na spotkaniu zorganizowanym we wtorek w swoim mieście, „Program Specjalny”. Program skierowany jest pracodawców miasta i gminy Pionki i ma ich przekonać o zyskach, nadanych i gwarantowanych prawem, przy zatrudnianiu bezrobotnych, zakwalifikowanych do tzw. „grupy ryzyka” /zalicza się do nich m.ni.: osoby pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy, absolwenci, osoby o małych kwalifikacjach zawodowych/. - W spotkaniu uczestniczył Adam Bocheński, przedstawiciel „S” w Rejonowej Radzie Zatrudnienia w Radomiu.

* Zdzisław Maszkiewicz, członek KK, wziął udział w nadzwyczajnym posiedzeniu Komisji Krajowej, które odbyło się 12 marca. W obradach, poświęconych w znacznej większości sytuacji w kraju, dodatkowo z naszego regionu uczestniczyli Jacek Zajac - wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji „Zbrojeniówki” i Zbigniew Cebula - przewodniczący „S” w Łuczniku.

* W środę, 12 marca, z inicjatywy Komisji Interwencji ZR i KZ Publicznej Szkoły Podstawowej w Lipsku, odbyły się rozmowy z Burmistrzem MiG w Lipsku. Ze strony „S” w spotkaniu udział wzięli: Jan Kupiec z Biura Interwencji, Wiesława Finter - przewodnicząca KZ „S” Szkoły, Wojciech Dziółko - przewodniczący TKK „S” w Lipsku.

Rozmowy dotyczyły współpracy „S” z Zespołem Samorządowym Oświaty. „S” zarzuciła dyrekcji Szkoły brak konsultacji ze związkiem zawodowym w sprawach dotyczących istotnych interesów pracowniczych. - Uwagi na ten temat zostały zaprotokołowane. Burmistrz Gminy zobowiązał się, że w terminie 14 dni, przeanalizuje problemy i udzieli odpowiedzi na piśmie.

* Sprawozdawcze WZD przeprowadzili w środę członkowie „S” w kozienickim „Prefabecie”. - Gościem związkowców był Z. Dziubasik.

* Związkowcy „S” branży azbestowo-cementowej spotkali się w Warszawie, w czwartek, w biurze Działu KK ds. Polityki Społecznej, z zespołem powołanym przez KK do rozmów z rządem. M.in. dokonywano oceny dotychczasowych rezultatów negocjacji. Andrzej Piszczak, członek zespołu KK, został przez zebranych wydelegowany na spotkanie z sejmową Podkomisją ds. Społecznych, której obrady odbywały równolegle w Sejmie. Wiceprzewodniczący Ziemi Radomskiej wziął udział w końcowych pracach sejmowej Podkomisji nad

projektem Ustawy „o zakazie produkcji azbestu, importu i obrotu wyrobów zawierających azbest”. Terminy wprowadzające odpowiednie zakazy (1 stycznia 98r., 1 lipca 98r. i 1 stycznia 99r.) - zdaniem A. Piszczaka - zadawałają ZWAC w Wierzbicy - zakład będzie w stanie do tego czasu wprowadzić nową technologię.

Ustalono na 17 marca rozmowy rządowo-związkowe dot. osłon socjalnych /emerytur, rent, zasiłków przedemerytalnych, odszkodowań/ powinny - stwierdził dalej A. Piszczak - zakończyć już negocjacje i przynieść konkretne rezultaty. Wiceprzewodniczący spodziewa się, że na tym spotkaniu rozwiązania dot. problemów socjalnych pracowników branży azbestowo-cementowej przyjmą kształt zapisów prawnych - zadawałających branżę.

* W czwartek, w godzinach popołudniowych w Warszawie, Społeczna Komisja Rewindykacyjna rozpatrywała wniosek OPZZ /na podst. nowej ustawy o rewindykacji/ o „wzruszenie” wyroku tejże Komisji, zasądzonego na rzecz ZR „S” Ziemia Radomska zwrotu 1,4 mld zł /starych/. „S” uczestniczyła w rozprawie w roli obserwatora i była reprezentowana przez sekretarza Jana Skowrońskiego i pełnomocnika Michała Wasika. Z informacji naszych przedstawicieli wynika, że OPZZ chciałoby znaczną część swoich zobowiązań sędować na wojewodę radomskiego. Orzeczenie w tej sprawie Komisja ma wydać 9 kwietnia br. Zostanie ono, wraz z uzasadnieniem, przesłane zainteresowanym stronom.

* Przed Sądem Pracy w Radomiu odbyła się, w czwartek, druga rozprawa z powództwa pracownika radomskiego Łuczniaka, o przywrócenie do pracy. - Pełnomocnikiem zwolnionego członka „S” był Jan Kupiec. - Sprawa zakończyła się ugodą. Propozycja kierownictwa zakładu - wycofania wypowiedzenia została przez powoda przyjęta.

* Praw pracowników pionkowskiego „Steffena” i ZPPU w Bogucinie, w dwóch osobnych rozprawach toczących się w czwartek przed Sądem Pracy w Kozienicach, bronił Z. Dziubasik. - W przypadku „Steffena” była to kontynuacja sprawy, o której pisaliśmy w poprzednim numerze. Druga dot. zapłaty odszkodowania, w związku ze sprostowaniem świadectwa pracy.

* W piątkowej audycji o „S” w radiu Ave” wystąpił sekretarz ZR Jan Skowroński. Tematami wiodącymi były: manifestacja „Zbrojeniówki”, ostatnie uchwały Komisji Krajowej, zagadnienia dot. bezrobocia i zatrudnienia.

* W chwili, gdy zamykamy Biuletyn /piątek - godz. 14.30/, kontynuowane są negocjacje w spółce „Inter-Auto”, pomiędzy „S” i zarządem ws. sporu zbiorowego. Postulatami „S” są: przedstawienie regulaminów pracy, wynagradzania i dysponowania funsuszem świadczeń socjalnych. W rozmowach uczestniczy Jan Skowroński.

A.R.

ws. likwidacji Stoczni Gdańskiej i polskiego przemysłu okrętowego

Uchwała KK Nr 562/97: Komisja Krajowa stwierdza, że polski przemysł okrętowy jest zdolny skutecznie konkurować rentowną produkcją na światowym rynku statków. Produkcja okrętowa to jedna z nielicznych szans na znaczące zdynamizowanie polskiego eksportu. To dziesiątki tysięcy miejsc pracy w stocznich i zakładach kooperujących. Wobec rysującej się na najbliższe lata światowej koniunktury, zamiast zamykać stocznie, należy dążyć do pełnego wykorzystania naszego potencjału.

Uruchomienie i normalne funkcjonowanie Stoczni Gdańskiej SA jest w pełni uzasadnione. Suma kosztów już poniesionych przez Skarb Państwa bezpośrednio na likwidację Stoczni Gdańskiej, utracone korzyści z tytułu zaniechania prowadzonej tam działalności gospodarczej, koszty pomocy społecznej oraz tworzenia nowych miejsc pracy wskazuje dobitnie, że decyzja o upadłości Stoczni Gdańskiej jest bezpodstawa z ekonomicznego punktu widzenia. Jest to akt zemsty politycznej, element prowadzonej przez komunistów od lat polityki zwalczania „Solidarności” i dezintegracji środowisk pracowniczych w Polsce.

A p e l ws. pomocy finansowej dla Stoczni Gdańskiej

Z inicjatywy Przewodniczącego KK NSZZ „S” powstało Stowarzyszenie „Solidarni ze Stoczną Gdańską”. Na koncie tego stowarzyszenia gromadzone są środki finansowe, które pozwolą stoczniovcóm na przetrwanie najtrudniejszych chwil. W przypadku powodzenia akcji i zgromadzenia dostatecznie dużych środków Stocznia może zostać uratowana a produkcja statków wznowiona.

Komisja Krajowa apeluje do wszystkich o kontynuowanie wpłat na konto stowarzyszenia:

Stowarzyszenie „Solidarni ze Stoczną Gdańską”
80-855 GDAŃSK
ul. Wały Piastowskie 24
GE Capital Bank O/Gdańsk 17100007-11966-200

**DYŻURY PRZEWODNICZĄCEGO RADY
MIASTA RADOMIA
JANA REJCZAKA**

w siedzibie Zarządu Regionu NSZZ „S” Ziemia Radomska:

- **marzec: 24** /poniedziałek/ godz. 15.00 - 16.00
- **kwiecień: 7 i 21**

ZMIANY W USTAWIE I ZWIĄZKOWY KOMENTARZ⁽⁴⁾

6 grudnia 1996r. Sejm przyjął nowelizację ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu. Wprowadziła ona wiele istotnych zmian. - Wspólnie z redakcją „Biuletynu...” chciałbym przybliżyć zainteresowanym zagadnienia z ustawy, kładąc nacisk na wprowadzone zmiany.

W pierwszym odcinku /B. nr 333/ była mowa o tym, kto ma prawo do statusu bezrobotnego, w drugim (336) - kto ma prawo do zasiłku dla bezrobotnych, w trzecim o wysokości zasiłku (338). W tym numerze piszemy o zasiłkach i świadczeniach przedemerytalnych. - Ze względu na duże zainteresowanie świadczeniami przedemerytalnymi, zmieniamy kolejność omawianych działów ustawy.

Adam Bocheński

Zasiłek przedemerytalny i świadczenia przedemerytalne

Z dniem 1 stycznia 1997r. wprowadzone zostały zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne przyznawane i wypłacane przez rejonowe urzędy pracy właściwe dla miejsca zamieszkania uprawnionej osoby.

ZASIŁEK PRZEDEMERYTALNY

Zasiłek przedemerytalny przysługuje osobie spełniającej warunki do posiadania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, a jednocześnie posiadającej okres uprawniający do emerytury (okres zatrudnienia i inne równorzędne i zaliczalne - wynoszące co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn), jeżeli:

- posiada okres uprawniający do zasiłku (zaliczany do okresu, od którego zależy wysokość zasiłku dla bezrobotnych - podany w części - „w jakiej wysokości przysługuje zasiłek”)
- wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn **l u b**
- posiada okres uprawniający do zasiłku wynoszący 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat wykonywania prac uznanych w przepisach emerytalnych za zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wysokość zasiłku wynosi 120% kwoty zasiłku podstawowego dla bezrobotnych (tj. od 1 marca do 31.05 1997r. - 371,60 zł).

Jeśli osoba spełniająca warunki do otrzymania zasiłku przedemerytalnego:

- **zamieszkuje** w dniu nabycia prawa i okresie pobierania tego zasiłku w **rejonie administracyjnym (gminie) uznanym za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym** i stosunek pracy lub stosunek służbowy został z nią rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy **l u b**

➤ - **nie zamieszkuje** w rejonie administracyjnym (gminie) uznanym za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, ale **stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany po dniu 1.07.1996r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy** w wyniku jednorazowego lub w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące zmniejszenia zatrudnienia o co najmniej 100 pracowników

wówczas przysługuje zasiłek przedemerytalny w wysokości 160% kwoty zasiłku podstawowego przysługującego bezrobotnym (tj. od 1.03. do 31.05.97r. - 495,50 zł).

Kwota tego zasiłku przedemerytalnego nie może być jednak wyższa niż 90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia danej osoby - stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o przyznanie zasiłku przedemerytalnego i nie może być niższe od 120% kwoty zasiłku podstawowego dla bezrobotnych (ti. od 1.03. do 31.05.97r. - 371,60zł).

Jeżeli w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie tego zasiłku, dana osoba podlegała ubezpieczeniu społecznemu przez okres np. 6 miesięcy, wówczas przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy ustala się z okresu tych 6 miesięcy.

Odpowiednie zaświadczenie o wysokości tego wynagrodzenia - obowiązany jest wydać zainteresowanej osobie dotychczasowy pracodawca.

Jeżeli np. przeciętne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie i Fundusz Pracy wynosiło 800 zł, wówczas zasiłek przedemerytalny przysługuje tej osobie w wysokości 160% kwoty zasiłku podstawowego dla bezrobotnych (tj. 495,50 zł, gdyż $800 \times 90\% = 720$ zł). Gdyby natomiast wynagrodzenie to wynosiło 500 zł, wówczas zasiłek przedemerytalny przysługiwałby w wysokości 450 zł ($500 \times 90\% = 450$ zł mniej niż 495,50 zł).

Gdyby natomiast przeciętne wynagrodzenie z ostatnich 12 miesięcy wynosiło np. 390 zł, wówczas zasiłek przedemerytalny przysługiwałby w wysokości 371,60 zł ($390 \times 90\% = 351$ zł, mniej niż 120% zasiłku dla bezrobotnych tj. 371,60 zł). Zasiłek przedemerytalny w wysokości 371,60 zł przysługiwałby także osobie, która nie udokumentuje przeciętnego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku (rejestracji w urzędzie pracy).

W przypadku utraty przez dany rejon administracyjny (gminę) statusu zagrożonego szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, osoby zamieszkałe w tym rejonie zachowują prawo do podwyższonego zasiłku przedemerytalnego, aż do nabycia prawa do emerytury. Natomiast prawo do zasiłku mogą jeszcze nabywać nowo rejestrujące się osoby, aż do końca następnego roku kalendarzowego po roku, w którym nastąpiła utrata statusu rejonu „zagrożonego” (np. jeżeli gmina utraci status rejonu „zagrożonego...” w czerwcu 1997r., to prawo do zasiłku w wysokości 160% będą posiadać ci bezrobotni, którzy zarejestrują się do 31 grudnia 1998r./

ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE

➤ Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie spełniającej warunki do posiadania statusu

KOMENTARZ ZWIĄZKOWCA

Trudno jednoznacznie się ustosunkować do omawianych w tym dziale zmian. Wynika to z tego, iż zawierają one zarówno pozytywy jak i negatywy. Zasiłek przedemerytalny niewątpliwie zapewnia pewien poziom bezpieczeństwa socjalnego dla osób w średnim wieku (średnia ważona dla kobiet 45,5 dla mężczyzn 50). Chociaż w rozumieniu realiów polskiego rynku pracy są to osoby za „stare”. Wiek 40 lat praktycznie stanowi barierę nie do przeskoczenia (Zarząd Regionu 29.11.1995r. wystąpił do Rzecznika Praw Obywatelskich, uznając taki proceder za dyskryminację i naruszanie praw obywatelskich zagwarantowanych w Konstytucji). I właśnie na tak prymitywnym rynku pracy ci ludzie nie mają żadnych szans na znalezienie pracy (często są to fachowcy w danym zawodzie).

Tym samym zasiłek przedemerytalny staje się dla nich niejako bezpieczną przystanią. Chociaż z drugiej strony złą jest sytuacja, gdy wiele z tych osób (często będących w dobrej kondycji psychofizycznej) musi się ratować przejściem na zasiłek, mając przykrą świadomość, że z jednej strony - np. przechodzący restrukturyzację zakład pozbywa się ich, a z drugiej strony - rynek pracy traktuje ich jak „trędowatych”.

Zasiłek przedemerytalny jest korzystny (oczywiście pod względem finansowym) dla osób osiągających niskie dochody. Z dokonanych wyliczeń są to wynagrodzenia na poziomie 500-600 zł/m-c.

Jednakże trzeba przypomnieć, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika z ostatnich 12 miesięcy przed złożeniem wniosku w RUP-ie powinno - najlepiej - wynosić (do 31 maja) 550,60 zł. Co po wyliczeniu 90% daje kwotę maksymalnego zasiłku - 495,50 zł.

Przypatrzmy się obliczeniom. W/w wynagrodzenia, po potrąceniu podatku dochodowego (20%) oraz wszelkich kosztów związanych z codzienną pracą - średnio przyjmujemy na miesiąc 80 zł - kształtują się na poziomie 350-430 zł /netto/. Nie uwzględniam tutaj wszelkich składek, np. na ubezpieczenie czy kasę zapomogowo-pożyczkową, które przecież pomniejszają kwotę netto. Zasiłek przedemerytalny opodatkowany jest również 20-procentowym podatkiem. Czyli, osoba z niego korzystająca otrzymuje do kieszeni około 420 zł. Zestawienie cyfr samo mówi za siebie.

Może dlatego pewna liczba pracowników dowiadując się o planowanych zwolnieniach, dobrowolnie zgłasza się do kadr lub związku zawodowego, aby je ująć na liście zwalnianych z pracy.

Przy okazji omawiania zasiłków przedemerytalnych jawi się jaskrawa niesprawiedliwość. 160-procentowy zasiłek przysługuje (pomijam tu rejon zagrożony strukturalnym bezrobociem, np. Pionki, Szydłowiec) w sytuacji, gdy zwolnienia obejmują co najmniej 100 osób. Moim zdaniem, przyjęcia tak wysokiego progu zwolnień nie wynika z przypadku. Decydenci wiedzą dobrze, iż czas masowych zwolnień w wielu regionach kraju minął (co nie oznacza, że nie ma takiego zagrożenia - patrz: polityczne zniszczenie Stoczni Gdańskiej).

Liczba osób korzystających z „dobrodrojeństwa” tego zasiłku będzie stosunkowo nieduża. Patrząc tak po ludzku, trudno dostrzec różnice pomiędzy zwalnianymi w ➤

➤ bezrobotnego oraz prawa do zasiłku jeżeli:

- osiągnęła wiek co najmniej 58 lat kobieta i 63 lata mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury 20 lat kobieta i 25 lat mężczyzna I u b
- w roku kalendarzowym, w którym został rozwiązany stosunek pracy lub stosunek służbowy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ukończyła (ukończy) wiek 55 lat kobieta i 60 lat mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury I u b
- do dnia rozwiązania stosunku pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy osiągnęła okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Wysokość świadczenia przedemerytalnego wynosi 80% kwoty emerytury jaka przysługiwałaby danej osobie, gdyby posiadała wiek uprawniający do otrzymania emerytury (60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna). Wysokość świadczenia przedemerytalnego nie może być jednak niższa od 120% kwoty zasiłku podstawowego przysługującego bezrobotnym (tj. od 1.03. do 31.05.97r. - 371,60zł).

Jeżeli osoba ta (w dniu nabycia prawa i okresie pobierania tego świadczenia) zamieszkuje w rejonie uznanym za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym i utraciła pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub w rejonie nie uznanym za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, ale stosunek pracy lub stosunek służbowy został z nią rozwiązany po dniu 1.07.96r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w wyniku jednorazowego lub w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące zmniejszenia zatrudnienia o co najmniej 100 pracowników, wówczas wysokość świadczenia przedemerytalnego nie może być niższa od 160% zasiłku podstawowego dla bezrobotnych (od 1.03. do 31.05.97r. - 495,50zł) wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, z okresu 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

Świadczenie przedemerytalne analogiczne jak zasiłek przedemerytalny przysługuje do czasu uzyskania prawa do emerytury (osiągnięcia wieku 60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna).

Zasiłki i świadczenia przedemerytalne są waloryzowane w okresach kwartalnych na zasadach określonych w ustawie dla zasiłków dla bezrobotnych (o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) tj. w terminach 1 marca, 1 czerwca, 1 września i 1 grudnia każdego roku. Zasiłek przedemerytalny i świadczenie przedemerytalne wypłacane jest bez 7-dniowego okresu karencji przewidzianego dla zasiłków wypłacanych bezrobotnym.

Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego nie mają obowiązku zgłaszania się do rejonowego urzędu pracy w celu potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy. Osoby te mogą natomiast (za ich zgodą) być skierowane przez rejonowy urząd pracy na szkolenie, do prac interwencyjnych lub robót publicznych. Mają natomiast obowiązek poinformowania rejonowego urzędu pracy o zmianach, które powodują utratę prawa do tych zasiłków lub świadczeń przedemerytalnych.

Prawo do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego ustaje (ulega zawieszeniu) w przypadku:

- podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności (bez względu na wysokość uzyskiwanych z tego tytułu dochodów),
- nie spełnia innych warunków określonych w ustawie dla osoby bezrobotnej (z wyjątkiem gotowości do podjęcia pracy) np. nabycia gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 2ha przeliczeniowe, osiągania z innego tytułu niż praca dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w wysokości przekraczającej połowę

➤ „ustawowej” 100-osobowej grupie a zwalnianymi w mniejszych grupach, ale często stanowiących sto procent załogi (np. w wyniku upadłości lub likwidacji). Ewidentnym przykładem tej niesprawiedliwości jest Spółdzielnia Artykułów Skórzanych w Radomiu, gdzie traci pracę 60 osób - cała załoga, lub Zakład Urządzeń Sanitarnych SA też z Radomia, gdzie traci pracę 50 osób - 50 procent załogi.

Moim zdaniem kryterium do otrzymania 160-procentowego zasiłku winny stanowić przepisy art.1 ust.1 ustawy z 28.12.89r. /o tzw. grupowych zwolnieniach - Dz.U. Nr 4, poz. 19 z 1990r./ - „co najmniej 10 procent pracowników w zakładach do 1000 pracowników i co najmniej 100 pracowników w zakładach zatrudniających powyżej 1000 pracowników.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę na istotny problem. Polega on na tym, iż pewna część „biznesmenów” robi wszystko, włącznie z niewpisywaniem do świadectw pracy faktycznych przyczyn odejścia z pracy, aby uniknąć dodatkowych kosztów. A często są to przyczyny wypełniające znamiona, wcześniej cytowanego art. 1 ust.1 (czyli, przyczyn leżących po stronie zakładu), które z kolei są bezwzględny warunkiem do otrzymania stosownych odpraw, jak również zasiłku przedemerytalnego (na osobną rozprawę zasługuje problematyka licznych przypadków niewypłacania wynagrodzeń i innych składników związanych z wykonaną pracą). Pracodawcy (znów powołujemy się na raport PIP) tłumaczą się brakiem pieniędzy i nieznajomością prawa pracy?!

W tym miejscu pozwolę sobie na przytoczenie słów Papieża Leona XIII zawartych w encyklice „Rerum novarum” /Rzym, 15 maja 1891r./: *Spomiedzy wszystkich jednak obowiazków pracodawcy najważniejszy jest ten, żeby każdemu oddać to, co mu się słusznie należy. (...) na ogół powinien bogaty i pracodawca pamiętać, że przy ustalaniu płacy ani Boskie, ani ludzkie prawa nie pozwalają korzystać z ludzkiej biedy i nędzy, ani też w ogóle wyzyskiwać cudzego ubóstwa. Zbrodnią o pomstę do nieba wołającą jest pozbawić kogoś należnej mu płacy (...). Wreszcie w sumieniu obowiązani są bogaci wystrzegać się rozbienia uszczerbku w mieniu proletariuszy zarówno gwałtem, jak podstępem i lichwą (...).*

Chciałoby się zapytać: Czy faktycznie mamy 1997r. i stoimy u progu EUROPY?

Ze zmienionej definicji „bezrobotnego” wynika, że osoby pobierające zasiłki i świadczenia przedemerytalne nie są rejestrowane i wykazywane w ewidencji jako bezrobotni. Jest to (bez żadnej demagogii) następny i nie ostatni przykład jak postkomuniści, niestety rządzący Polską, zamierzają zmniejszać bezrobocie. W sposób jednoznaczny zostało to obnażone w trakcie seminarium pod bardzo znamienym tytułem „Paradoksy rynku pracy: Bezzatrudnieniowy wzrost gospodarczy i spadek bezrobocia?” - Seminarium odbyło się w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych w Warszawie w dniu 18

➤ najniższego wynagrodzenia, nabycia prawa do renty inwalidzkiej, ukończenia wieku 60 lat kobieta, 65 lat mężczyzna itp.

W przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności albo osiągania miesięcznie dochodów z innego tytułu niż praca w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia - prawo do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego ulega zawieszeniu.

Po tym okresie osoba ta ponownie nabywa prawo do ich otrzymania. Jednak musi spełniać warunki wymagane do posiadania statusu bezrobotnego /patrz: Biuletyn 333/.

Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego nie są rejestrowane i wykazane w ewidencji rejonowych urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Osobom tym przysługują na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych:

- zasiłki porodowe, a w przypadku śmierci członkom ich rodziny zasiłek pogrzebowy /wypłacane ze środków Funduszu Pracy/.
- świadczenia publicznych zakładów opieki zdrowotnej, udzielane na podstawie wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej, dokonywanego przez rejonowy urząd pracy.

Od zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych rejonowy urząd pracy nie opłaca składek na ubezpieczenie społeczne. - W związku z tym okresy pobierania zasiłków i świadczeń przedemerytalnych nie podlegają zaliczeniu do okresu wymaganego do emerytury (tzw. składkowego ani też nieskładkowego).

Prawo do zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych przysługuje osobom spełniającym warunki do ich otrzymania:

- rejestrującym się w rejonowym urzędzie pracy (jako osoby uprawnione do ich otrzymania) po dniu 1.01.1997r.
- które były rejestrowane w rejonowym urzędzie pracy przed dniem 1.01.1997r. jako bezrobotne z prawem do posiadania zasiłku dla bezrobotnych do czasu uzyskania prawa do emerytury.

Osobom zarejestrowanym przed 1.01.97r. z prawem do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, do czasu nabycia prawa do emerytury, rejonowy urząd pracy powinien z urzędu przyznać zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne. Jeżeli wysokość tego zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego ustalona na podstawie obecnych przepisów byłaby jednak niższa od zasiłku, jaki przysługiwałby na podstawie dotychczasowych przepisów, wówczas zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne powinny być ustalone i wypłacane w wysokości wynikającej z dotychczasowych przepisów.

Z dniem 1 stycznia 1998r. (a w stosunku do pracowników PKP - z dniem 1.01.1999r.) uchylone zostaną przepisy uprawniające do przejścia na wcześniejszą emeryturę (bez względu na wiek) pracowników posiadających co najmniej 35-letni kobieta i 40-letni mężczyzna okres uprawniający do emerytury, jeżeli utracili pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

➤ lutego 1997r. Referentem był prof. Mieczysław Kabaj. Posłużę się cytatai z prasy: „Bezrobocie w statystykach spada, ale miejsc pracy nie przybywa.” Wczoraj uczestnicy seminarium w IPiSS zarzucali koalicji manipulację i propagandę sukcesu”. „ Prof. Kabaj: (...) ale rząd nie ma polityki, która sprzyjałaby zwiększaniu zatrudnienia. Tak nie pokonamy bezrobocia.”

No cóż, wybory tuż, tuż. Pewnie niedługo będziemy zasypywani osiągnięciami koalicji (a w szczególności tych spod znaku „czerwonej różyczki”) między innymi na polu zwalczania bezrobocia. Mam skromną nadzieję, że większość społeczeństwa polskiego potrafi właściwie ocenić mechanizmy fikcji i „propagandziarstwa”, stając już niedługo nad urną wyborczą.

Adam Bocheński

Uzupełnienie do działu:

W jakiej wysokości przysługuje zasiłek /Biul. 338/

***Wysokość zasiłku została zróżnicowana w zależności od udokumentowanego zatrudnienia / patrz: Biul.nr 338. Wysokość zasiłku wynosi dla legitymujących się zatrudnieniem:**

- ponad 5 lat ale mniej niż 20 lat - zasiłek podstawowy (od 1 marca do 31 maja 97r. - 309,70 zł brutto)
- do 5 lat - 80 % zasiłku podstawowego (od 01.03. do 31.05.97 - 247,80 zł brutto)
- co najmniej 20 lat - 120% zasiłku podstawowego (od 01.03 - 31.05.97 - 371,60 zł brutto)

***Wystarczającym ekwiwalentem /dokumentem równoważnym/ świadectwa pracy (w sytuacji opisanej w komentarzu związkowca) mogą być jeszcze następujące dowody;**

- a/ wpisy do dowodu osobistego (rubryka „adnotacje o zatrudnieniu”)
- b/ wpisy do legitymacji ubezpieczeniowej (rubryka „poświadczenie o okresach zatrudnienia i wysokości zarobków ubezpieczonego”)

Rejonowy Urząd Pracy - jako ostateczność - ma dopuszczać jako dowód - zeznania dwóch wiarygodnych świadków (podobnie jak to ma miejsce przy ustalaniu prawa do emerytury). Szczegółowe warunki jakie muszą spełnić świadkowie określi urząd pracy.

„S” o projektach rozporządzeń MPiPS do ustawy o zatrudnieniu ...

Decyzja Prezydium KK Nr 66/97: Prezydium KK podtrzymując swoje negatywne stanowisko z 20 sierpnia 1996r. wobec ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu wnosi uwagi do poszczególnych projektów rozporządzeń:

ws. zmiany szczegółowych zasad organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz przyznawania zaliczek i finansowania rzeczowych kosztów organizacji robót publicznych

W związku z faktem, iż związki zawodowe zajmują się problematyką ochrony środowiska kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, Prezydium KK wnosi o rozszerzenie proponowanego zapisu par. 2 o „związki zawodowe” jako instytucje, na wniosek których mogą być organizowane roboty publiczne.

ws. zmiany szczegółowych zasad udzielania pożyczek z Funduszu Pracy, wysokości stopy procentowej oraz warunków spłaty

Prezydium KK pozytywnie, oceniając wprowadzane w projekcie zmiany równocześnie wnosi o:

- nowelizację art.18 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu celem wprowadzenia wyższego wymiaru pożyczki. Tylko w takim przypadku możliwe będzie rozpoczęcie sensownej działalności przy niskim poziomie środków własnych,
- pozostawienie zróżnicowanych stóp oprocentowania w zależności od rodzaju działalności, ze szczególnym uwzględnieniem preferencji dla działalności produkcyjnej i usługowej.

ws. zmiany szczegółowych zasad

przyznawania świadczeń określonych w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu

Prezydium KK wnosi o uzupełnienie par. 1 ust.1 o tryb procedury odwoławczej od decyzji (ustalenia) kierownika) rejonowego urzędu pracy.

Ponadto Prezydium KK zauważa, że okres wydawania decyzji, wymieniony w par.1 ust.2 jest stanowczo za długi i nie powinien przekroczyć 14 dni.

Prezydium wnosi o umożliwienie wypłacania dodatku szkoleniowego lub stypendium w przypadku nieobecności usprawiedliwionej chorobą.

Zdaniem Prezydium KK w par.9 należy zobowiązać rejonowy urząd pracy do wydawania biletu kredytowego zainteresowanemu w obydwie strony.

ws. zmiany szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy oraz współpracy organów zatrudnienia z bankami i instytucjami finansującymi

W tej formie Prezydium odrzuca projekt. - Prezydium KK uważa, że treść projektowanego rozporządzenia wykracza poza upoważnienie ustawowe, zawarte w art.57 ust.6 ustawy o zatrudnieniu.

Prezydium KK uważa, iż zawarta w par.5 ust.3 możliwość dokonywania zmian w wydatkach przewidzianych w planie finansowym Funduszu jest niepokojącym zjawiskiem, mogącym prowadzić do nadużyć. Zapis dotyczący wymogu akceptacji proponowanych zmian przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej nie jest wystarczającą gwarancją prawidłowego funkcjonowania Funduszu.

Zastrzeżenie Prezydium KK budzi też zapis par.7 ust.2. Przeznaczenie środków Funduszu na finansowanie udziałów i wkładów finansowych rodzi możliwość łamania zasad prawidłowego

gospodarowania zasobami Funduszu. Wskazują na to wnioski z kontroli funkcjonowania funduszy celowych dokonywane przez NIK i Sejm.

ws. zmiany szczegółowych zasad prowadzenia rejestracji i ewidencji bezrobotnych oraz innych osób.

Prezydium KK sprzeciwia się zawartej w par.7 procedurze wyłączenia z ewidencji osoby uprawnionej do świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego w razie nie spełnienia warunków do pobierania świadczeń i ma nadzieję, że przepis powyższy ma zastosowanie przejściowe i nie będzie realizowany po 1 stycznia 1998r. w stosunku do osób nie zgłaszających się do rejonowych urzędów pracy.

Prezydium KK proponuje w par. 7 dopisanie pkt 2 w brzmieniu: o wyłączeniu z ewidencji karty rejestracyjnej osoby posiadającej prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego rejonowy urząd pracy zawiadamia na piśmie tę osobę.

Prezydium KK wnosi o dodanie do wzoru kart rejestracyjnych rubryki dla numeru identyfikacyjnego NIP, co ułatwi weryfikowanie oświadczeń osoby zarejestrowanej.

Prezydium KK wnosi również o zmianę obowiązującego trybu postępowania z osobami bezrobotnymi przez wprowadzenie zasady, że bezrobotny ma obowiązek zgłaszać się do urzędu pracy tylko w przypadku, gdy organ ten ma dla niego propozycję podjęcia pracy lub szkolenia. Funkcje kontrolne należy przenieść w kompetencje Pomocy Społecznej.

Gdańsk, 11 lutego 1997r.

BIULETYN INFORMACYJNY NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

26 - 600 Radom
ul. Traugutta 30
tel. 36 25161, fax 36 238 04

Redakcja: ANNA RAJCHERT
tel. 363 - 43 - 49

Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO

egzemplarz bezpłatny

**Nasze konto: Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska
PKO BP I O/Radom 10204317- 4079 - 270 - 1 - 111**